
Szwedzka

Dzielnice: Praga Północ

Osiedla: Nowa Praga

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy geograficzne Nazwy krajów, dzielnic, regionów (choronimy)

Rok utworzenia nazwy: 1889

Opis

Nazwa wiąże się ze Szwedzkimi Górkami, piaszczystymi wydłami, na których rozgrywała się podobno bitwa ze Szwedami 28-30.07.1656. Być może wśród właścicieli działających tu w połowie XIX w. fabryk również byli Szwedzi. Szwecja - państwo w północnej części Europy, którego stolicą jest Sztokholm.

Ciekawostki

Ulicę wytyczono ok. 1861 roku na tzw. Szwedzkich Górkach, od czego wzięła się pierwsza nazwa, obowiązująca do 1891 (1889): Górna. Nazwa ta została zmieniona po włączeniu tych terenów w granice Warszawy.

Stan obecny:

~ Stacja Kolei Dojazdowej Mareckiej. Tory wąskotorowej kolejki biegły Radzymińską, a stacja była u wylotu Stalowej, przy hipermarkecie. Kolejka łączyła Pragę z Markami od 1896. Stację uruchomiono w 1901. Współzałożycielem kolei był Julian Różycki, a pomysłodawcą i kierownikiem budowy inż. Adam Dzierżanowski. Na trasie kursowały tzw. Samowarki, tory rozbudowywano, aby można było nimi też rozwozić towary. Ostatni kurs odbył się 31.08.1974.

Nr 2\4: Budynki Stalowni Praskiej. Powstałe w XIX w., otwarte zostały 02.07.1879 przy udziale ówczesnych władz. Stalownia jednak już działała od kilku miesięcy. Spółkę utworzyły zakłady: Lilpop, Rau & Loewenstein, Starachowickie Towarzystwo Zakładów Górniczych i Rheinische Stahlwerke. Produkowano głównie szyny kolejowe, w 1882 zakład dostarczył 87% produkcji polskiej i 22,1% rosyjskiej. Po nałożeniu ceł, stalownię zlikwidowano w 1889 i umieszczono tu warsztaty artyleryjskie carskiej armii. Naprawiano tu broń, magazynowano ją i modernizowano. Po 1918 przekształcono zakład w Zbrojownię nr 2. Mieściły się tu zakłady optyczny, artyleryjski, stolarsko-kołodziejski, produkowano części zamienne, skrzynie do transportu amunicji, przeprowadzano

remonty, działało również biuro studiów i badań doświadczalnych w zakresie uzbrojenia. W 1939 pierwsze niemieckie bomby spadły właśnie na Stalownię.

Nr 15: kamienica.

Kapliczka z figurą Matki Boskiej.

Nr 16\20: Fabryka Towarzystwa Akcyjnego Fabryki Lamp Bracia Brunner, H. Schneider i R. Ditmar. Powstała w 1899, produkowano tu lampy naftowe, gazowe, elektryczne, palniki, kuchenki, piecyki, wyroby aluminiowe. W 1911 pracowało tu 600 robotników. Fabryka upadła podczas I wojny. Jej budynki przejęła Fabryka Produktów Chemicznych PRAGA, późniejszy Przemysł Tłuszczowy Schicht-Lever SA, który powstał w 1896. Produkowano tu słynne mydło Jeleń-Schicht i Biały Jeleń, proszek do prania Radion, proszek do szorowania Vim i tłuszcz jadalny Ceres. Po 1945 zajęła jego miejsce Pollena-Uroda. Do 200? mieściła się tu fabryka kosmetyków CZ Cussons. Zachowały się hale fabryczne i mury, które zaczęto rozbierać w 2008.

Nr 35a: kamienica. Prawdopodobnie zbudowana na początku XX w. W podwórzu wolno stojąca, otwarta murowana kapliczka z figurką Matki Boskiej.

Data nadania nazwy: rok 1889 lub 1891
